

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.
Felelős szerkesztő BENZÜR SÁNDOR.

MÉG JELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 ft. — Félévre . . . 2 ft.
Negyedévre . . . 1 ft. — Egyes szám . 8 kr.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCÁR.

Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

Legyen-e rendezett Tanács Szarvason?

(Folytatás.)

Mult számunkban egész általánosságban foglalkozunk a községi tanácsok rendezésével, míg most rátérünk azoknak speciális kívánalmaira.

Különösen meg kell emlékeznünk városunk multjáról. E tekintetben a volt uri széki végzések 1834. évről tesznek tanúságot arról, hogy Szarvas méltónak találtatott a rendezett tanácsú városok sorába való helyezésre. Sőt még azon időben, a midőn még vársánczokkal volt ezen város bekerítve, az 1723-ik évben, az uradalom által engedélyezett rendezett Tanácsa és pecsétje volt, éa 1748-ban uradalmilag megállapított s 24. személyből álló anács gyakorló a községi hatóságot. — Az örökváltság kezdetén, az 1845. évi szeptember 14-ik napján kelt örökbevallási szerződés 6-ik pontjában a volt földes uraság következőleg nyilatkozott: „Miatán Szarvas mező városa minden nemes és nem nemes lakostársai felett az uradalom jóváhagyása mellett már eddig is dicséretesen bíraskodott, közbenjárásukkal eszközölni igyekezendünk, hogy mint arra ért község, Ő Felségétől önállásu kormányt nyerhessen, mely okból a jelen örökbevallási szerződés foganatosítása esetére, most és eleve minden földes uri törvényhatóságról, bíraskodásról, árvák s katona-ujoncok pénztárai s ügyeik gondviseletéről és a politikai adminisztrációról lemondva, azt ezennel részünkről megszüntnek lenni ünnepélyesen kinyilatkoztatjuk, soha sem mi, sem örökösünk a város dolgaiba s adminisztrációjába avatkozni nem kívánván, megegyezünk ennek folytában abba is, hogy a város ezen örökbevallásra nézve királyi helybenhagyás- és megerősítésért folyamodhasson“ stb.

Ily előzmények után az 1848. év első felében Szarvason rendezett Tanács alakult. Polgármesterre Doleschall János, bíról Mojsisovics Sámuel s kapitányul Tóth Sámuel választatván. Főjegyző megmaradt Hellebranth János személyében; tiszti ügyésznek Kollár János ügyvéd, jogi tanácsosokul Jancsovics Pál ügyvéd és Péchy Károly ügyvédi diplomával bíró volt városi jegyző választattak meg, míg a tanács többi 10 tagja a képviselőtestületből (akkori külső Tanács) lett beválasztva. Ugyanezen mozgalmas időkben Csabán, Gyulán, Békésen szintén rendezett Tanácsok alakítottak, ugy a szomszéd Heves-megyei Mező-Turon is s másutt. Ezen állapot azonban nem sokáig tartott, mert a Bach-korszakban a rendezett tanácsok majd eltűntek, majd ismét helyre állottak, míg a mai időben megyénkben csupán Gyulán maradt meg a rendezkedés.

Azon aradályok, melyeket mult számunkban hoztunk elő, most már nem birnak létjoggal

mert a közoktatás ügye az országban magasabb felszínre emelkedett, az iskolák száma tetemesen saaporított, a községi sajtó virágzásnak indult népkörök s egyéb ilyenmü intézetek állanak fenn; ezek mellett pedig a községi adminisztrációnak sokoldalú szervezete nagyban a nyakunkra nőtt.

Ily igények felsorolásánél említsük fel példának csupán az *árvaügyet* mint mely a megyei községek lakosságát közvetlenül érdekli. — A Bachkorszakban ugynevezett járási árvabizományok lettek szervezve, a midőn a halálesetnél, az árvák személyi és vagyoni ügyeiben helyben és pedig kevés fáradsággal lehetett eljárni, — a kérvényeket a gyámok, gyámi segédek kihallgatásával gyorsan elintézni. Ámde most a megyei összes községek minden egyes árvaügyei a megye székhelyén fennálló „megyei árvaszék“ előtt folynak, s természetesen oly nagy halmazban hogy a miatt némely árvaügy elintézéséig hónapokig kell várakozni, míg a sor reája kerül, és hozzá tegyük még azt is, hogy a kiadó hivatalban a leendő kézbesítéséig még hosszú idő telik el. Ekép az árvának bekövetkező házassága, vagy temetése, esetleges nagykorúsítása vagy eltartása s nevetetési ügye, a legtöbb esetben az árvának anyagi károsodásával van egybekötve mert már csak az árvaszék helyének a községek-től távolsága miatt a számadás alatt álló gyámoknak és gondnokoknak sürgős esetek beálltával hosszú és költséges utazást kell megtenniök, valamint a kiadványok és végzések kézbesítettése végett ismét hosszú ideig várakozniök.

Minden ilyenmü kellemetlenségek, költségek és időpazarlások elmaradnának, ha helyben rendezett Tanács állana fel, a midőn az érdekeltek kevesebb fáradsággal juthatnának céljukhoz. Az árvaosztály már csak az ügyeknek kevesebb volta miatt is gyors elintéztést eszközölne. Ezen ügyben ellen okul fel leketne hozni talán azon esetet — mint ezt a szomszéd Csaba nagy községben létre hozatott — hogy városunk községi önálló árvaszék létesítését kérelmezné s felállítaná. Nállunk szintén szóba hozatott a képviselő testületben ennek létrehozása, de a midőn annak szükséges volta általában elismerve lön, az ügy újból megfeneklett s megmaradtunk a régi állapotban. Különben ezen kezdeményezés csak palliatív hatással bírt volna, a mennyiben a községnek más adminisztratív ágai, a melyek a lakosság nagy érdekeit képviselik, előmozdítva nem lennének. Itt gyökeres orvoslás szükségével állunk szemben. Ha nagyközségünknek minden tekintetbeni előhaladását komolyan akarjuk, akkor az adminisztráció minden ágát kellend reformálnunk, és ez csupán a rendezett Tanács felállításával érhető el. És ha már a község átalakítását tervezzük, tegyük azt azon módozatokkal,

hogy a közigazgatásnak és az igazságszolgáltatásnak minden ágai összpontosítottassanak, nehogy csonka és hiányos munkát végezzünk,

Ellehetünk készülvé arall hogy a folytonos haladás minket is magával fog sodorni, és a közkívánalmaknak teljesítésétől el nem maradhatunk, míg a szükkeblőségünket — akarva nem akarva — szegre akasztani kénytelenítettünk.

A többi különleges ügykívánalmakhoz szóljanak minél többen hozzá, hogy a kívánt rendezés megvitatva a megérés stadiumához jusson.

Egy ügybarát.

A szarvasi ö. t. egylet közgyűlése.

Mint lapunk mult számában is jeleztük e hó 22-én délután tartatott meg a helybeli önkéntes tüzoltó egyesület tiszt ujitó közgyűlése; az alábbi sorrendben:

Dancs Béla elnök a gyűlést megnyitván, üdvözölte a szép számmal megjelent közönséget. Majd Dr. Mázor Elemér egyesületi titkár olvasta fel szépen megszerkesztett jelentését — mely jelentést egész terjedelmében alább közöljük. Az éljenzéssel fogadott jelentés után a számvizsgáló bizottság tette meg jelentését, mely szerint az egyesület vagyonáról vezetett számadás a legnagyobb és legkifogástalanabb rendben levőnek találtatott, s e jelentés után Mayer Frigyes pénztárnoknak ernyedetlen fáradozásaiért köszönetet szavazott a gyűlés s részére a felmentvényt megadta.

Ezek után Dancs Béla elnök ugy a maga, mint tisztársai nevében meg köszönte az egyesületnek irántuk tanusított bizalmat, mely bizalomnak tőlük telhetőleg igyekeztek megfelelni s felkérte a közgyűlést, hogy korelnököt választva ennek vezetése alatt ejtse meg a tisztviselők megválasztását.

Póhl Dániel korelnök hathatós szavakkal méltatta a lelépő tisztviselők elevülhetlen érdemeit s azt ajánlotta, hogy egyhangulag kivétel nélkül választassék meg a régi tisztikar. A közgyűlés a korelnök indítványát elfogadta s annak értelmében a régi tisztviselőket újlag megválasztotta.

A választás megejtése után Dancs Béla elnök előterjesztette a jövő évi költségvetést, melynek során el lett határozva, hogy a f. évben Brassóban megtartandó tüzoltói kongresszuson esetleg tüzoltói versenyen a testület is részt fog venni. Majd felsorolta azon buzgó tüzoltók neveit kik az egyesület pénztárából az előzőleg megtartott választmányi gyűlés határozata folytán; és pedig Becsák Lajos, Podani Mihály, Frank János, Konrád János, Neuhauser János, Deutscher István, Roszjarovicz János, Kondacs Sámuel, Gercsák György és ifj. Paulovics János 10—10 ft

jutalomban részesítették s a jutalom ott nyomban ki is osztott nekik. Végül mlts. gróf Bolza Géza parancsnok ur terjesztette elő a tűzoltók egyenruházatára vonatkozó indítványát, melynek elfogadása után a gyűlés szétoszlott.

Dr. Mázor Elemér egyesületi titkár urnak fentebb említett jelentését alábbiakban közöljük.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

A szarvasi önkényes tűzoltó egyesület immár hat éve gyakorolja nemes hivatását, önzetlen buzgalommal szolgálván e város tűzbiztonsági érdekeit.

Az eszme, a mely évekkel ezelőtt magasztos, bár kétesen elérhető cséklént lebegett előttünk, ma már testet öltött, tűzoltó egyesületünk hatalmas, erős testület, mely multtal és jövővel bir.

Egyesületünk legközvetlenebb multjáról, a lefojt év történetéről kíván őszinte képet nyújtani eme rövid jelentésem.

Hivatása igazi szolgálatára az elmúlt évben hál Istennek kevészer hívta egyesületünket a pusztító elem. A város belterületén mindössze két tüzeset fordult elő; ez alkalmakon kívül egy pusztai tüznél, s két kitörő félben levő tüzeset elfojtásánál tettek szolgálatot tagjaink. Valamennyi esetben sikerrel korlátoztattott s pusztán fészékére srorítottatott vissza a tűz. A teljesített tűzvizsgálat alapján konstataált összes kár 750 frtot tett ki, melyből biztosítás folytán 531 frt. 11 kr. térült meg. Nem mulaszthatjuk el háztulajdonosaink figyelmét ez alkalommal is felhívni a tűzbiztosítás hasznos intézményére, utalván az általa oly olcsón megszerezhető érdek biztonságára.

Az említett tüzesetek alkalmával összesen 31 mulasztást tüntet fel a napló, amelyből 24 nem igazolatott.

A tűzszolgálat sikere, s működő tagjaink ügyességének kimivelése érdekében az elmúlt év folyamán is megtartattak a szokásos tavaszi és őszi gyalogok, összesen hat ízben. Gyakorlatok alkalmával összesen 122 mulasztás jegyeztetett fel, melyek közül 81 igazolatlan maradt.

Miként ezelőtt, úgy az elmúlt évben is a nyár legtűzveszélyesebb hónapjaiban július 3-tól augusztus 31-ig állandó tűzország tartózkodott a városházán, a színházú idény alatt pedig estőnként 6 tag 1 tiszt vezénylete alatt esti őrségként szerepelt a nyári szinkörben.

A tagfelvételi naplóból összeállított statisztika szerint az egyesület összes tagjainak száma 193 ezek közül 52 működő 20 alapító 120 pártoló és 1 tiszteletbeli. A működők csapatjába az év folyamán 10 új tag lépett be 13 azonban leszerelt, s így az előző évi statisztikával szemben 3 tagnyi apadást mutat fel a működők csapata.

E helyen említem meg azon örvendetes körülményt, hogy működő bajtársainkat nemes hivatásuk teljesítése közben, egyetlen egyszer sem érte jelentékenyebb baleset. A történelmi hárség kedvéért azonban nem mellőzhetem azon sajnós körülmény megemlítését, hogy a működők sorából Oláh Lajos, Bracsok András és Hajeser Gyulát hanyagságuk miatt a parancsnokság feyvelmi uton kizárni volt kénytelen.

Az egyesület vagyoni állapotát illetőleg — figyelemmel a folyó hó 13-án tartott választmányi ülés által kiküldött számvizsgáló bizottság jelentésére — a következőket van szerencsém előterjeszteni! az elmúlt év összes bevételei az 1897-ik évről áthozott 1709 frt 64 kr. maradvánnyal s alapítványok 497 frtnyi összegével összesen 2718 frt 64 krt. tettek ki. szemben ezzel a kiadások összege 335 frt 69 kr. A bevétel többlet tehát, mely az egyesület

évértakori vagyonát is tünteti föl 2332 frt 95 krt tesz ki. Ez összeg a jelen közgyűlés alkalmával kiosztandó jutalmakra szükséges összeg, s a mindennapi kiadásokra szükséges csekély fedezet kivételével a szarvasi és szt. andrási takarékpénztár betétkönyveire van elhelyezve.

A szertár készlete 80 méter nyomótömlővel 3 pár nagyváradai tömlőkapocszal, egy darab nyomószáj és egy darab sugar csőre való kapocszal gyarapodott.

Neuhanzer Lajos és Szabó András bajtársaink az elmúlt év folyamán töltötték be szolgálatuk ötödik évét. Az országos szövetség bronz érmének ünneplésére átdadására október 30-án díszülést tartott a parancsnokság, hol Danos Béla elnök ur buzdító beszéd kíséretében tüzte a jubilánsok melére az érmét. Az ünneplés befejezéséül a Véber féle vendéglőbe gyűltek az egyesület működő tagjai, bolis főparancsnok ur ő méltósága által fényesen megvendégeltettek.

Fényes ünneplésen vett részt egyesületünk midőn a város képviselőtestületének azon közgyűlésén jelent meg, a mely a főparancsnok ur ő méltóságának a Lipót rend keresztjével való dekorálására tartatott. Egyesületünk minden tagja a legmélyebb örömmel látta a szeretve tisztelt főparancsnok ur gazdag érdemének a legfelsőbb helyről való méltatását.

Ezekben vázolvva az elmúlt évnek egyesületünket érdeklő eseményeit, a humanizmus nemes eszméinek szolgálatában továbbra és kitartó egyesületünket Szarvas város közönségének jó akaratu szeretetébe ajánlom.

HIREK.

Községi képviselőtestületi közgyűlés volt e hó 25-én délután a következő tárgysorozattal 1.) A képviselő testületnek 178/898. évi határozata értelmében egy főpénztári ellenőrző állás lett rendszeresítve évi 400 forint fizetéssel. 2.) A községi pénztár fellegel a folyó évben ismételve a szarvasi takarékpénztárba helyeztetnek el. 3.) A község csatornázása tárgyában beterjesztett tervezet, mint nagyon is költséges — ezuttal mellőztetett, s ellett határozva, hogy csak a régi árkok tisztítandók illetve mélyítendők ki. 4.) A színházban tartandó előadásokért fizetendő díj akként lett megállapítva, hogy nappali előadások-ért öt forint, esti előadásokért 10 forint fizetendő esetrelétre. Végül az Elöljáróság azon jelentését, hogy a tanyai községi népiskolák, s az ovodák, a szükséges taneszközökkel teljesen felszereltettek, a jelentésnek örvendetes tudomás vétele után a közgyűlés szétoszlott.

Nyilvános köszönet Néh. Bakator Józsefné született Takács Máriaéknak égési sebekből okozott menthetlen állapotában Dr. Takács Izsó orvos urnak, az általa tanúsított önzetlen kezelésért s mindvégig lakadatlan fáradozásaiért, kötelességemnek tartom — n látra maradt árva helyett — nyilvánosan is elismerő köszönetemet nyilvánítani. Szirmay L. Árpád szarvasi plébános.

Letört virág. Terray Etelka, — Terray László volt szarvasi bírósági vezérébajtnak leánykája, e hó 22-én. rövid szenvedés után Budapesten 16 éves korában jobb létre szenderült. Legyen neki könnyű a hant, mely oly ifjan sirba került tetemeit borítja.

Az öcsödi hölgyek febrnár hó 4-én az öcsödi polgári casinó helyiségeiben pikniket rendeznek. Ösmerve a rendező hölgy bizottság ügybuzgalmat a pikniken részt vevőknek kedélyes mulatságra van kiutásuk.

A szarvasi takarékpénztár ez évi rendes közgyűlését febrnár 16-án délelőtt 9 órakor fogja megtartani. A közgyűlésre szóló meghívokat a napokban fogják a részvényeseknek megküldeni.

A „Békésmegyei Egyetemi Ifjak Köre” mint fővárosi tudósítók írja, e hó 21-én tarotta ez évben első közgyűlését, a melynek napirendjére a lemondás folytán megürült jegyzői állás betöltése is ki volt tűzve. A közgyűlés egyhangulag Nagy Károlyt választotta meg jegyzővé. Örvendetes hálá ásnaak adta

ez alkalommal is tanujelét a köri élet, a mennyiben a szép számban összetömörült tagok a folyó adminisztrációs ügyeknek nem csekély gondot okozó pontos elintézésén kívül szorgalommal munkálkodnak a szellemi tovább képzés terén; a felolvasások és szavallatok száma ez év folyamán szélesebb körű lendületnek indult s minden gyűlésen akad egy-egy szóragoztató, tanulságos felolvasás vagy szavallat. Így e közgyűlésen is Rosenthal — Végyváry Frenecz, a kör főjegyzője, egy fordultatos versét („Változás”) olvasta fel, utána pedig Albusz Frigyes, köri alelnök, keltett derült. séget a szuplikáns — életből vett tárgy „Egy a sok közül” című hatásos humoreszkjével. A közgyűlés mind a két felolvasót jegyzőkönyvi köszönettel jutalmazta.

Eljegyzés. Bánréti Fuchs Lajos budapesti lakos magázó a napokban jegyezte el Halász Mariska kisasszonyt — budapesti sacre csur zárda közkedvelt zenetanárnőjét. Halász Mariska kisasszony szarvasi születésű, ki a mult évben rendezett cimbalom hangverseny körutja alkalmával nemcsak hazánkban, de a külföldön s különösen Párisban nagy sikereket ért el.

Uj csillag. Mult vasárnap egy fiatal, német csillagvizsgáló egy új csillagot fedezett fel, mely az eddig hozzánk legközelebb valónak ismert Marsnál fényivel még közelebb van a földhöz. Most a művelt világ valamennyi csillagvizsgálója feszült figyelemmel vizsgálja az ég boltozat ragyogó, kisebb-nagyobb csillagait, hogy újabb felfedezések kel közelebb hozzánk azokat földünkhez. E tekintetben nekünk zikusoknak jobb dolgunk van, mert mi a csillagokat csak a szerint vizsgáljuk a mint 1, 2, 3 vagy 4 csillagos Esterházy cognacot öhajtunk inni sőt, különös, épen megfordítva, nem mi hozzuk a csillagokat, hanem a csillagok hoznak minket közelebb a földhöz minnél komolyabb tanulmány tárgyává tesszük az okot.

A szarvasi ipartestület e hó 29-én azaz ma este, saját pénztára javára az Árpád szálloda dísztermében táncmulatságot rendez.

Divat-Hirdetmény. Től 1898/99. Henneberg G. ismert selyemgyáros Zürichből tudatja velünk a következőket: A jövő sasonra sem jegyezendők ugynevezett hangadó új selyemszövetek, mindig a taffeta kelme a satin merveileu és Sarah mellett áll a divat kegyében; ellenben kevésbé négyzet-sávos, hanem sávos kelmeket rendeltek, és a legközelebbi tavaszra a sávok veszik át a vezérséget valamennyi kelmekben. Mindamellett a satti kelmek iránti előszeretést tartja fen magát; ezek moat is mind ezelőtt Páris és Londonból kerestetnek és rendeltetnek, épen úgy hihetetlen nagy mennyiségben a taffeta changeont (csillámló selyem) a legelragadóbb színvegyületekben és pedig egyszerűen sima valamint sávos mintákban. Kis armure kelmek fekete, fehér, egyszínű- és villámló színben nagyon kívánatosak és úgy látszik, hogy még nehény saisonot tulélnék Mgisértették ez ugy nevezett Barré-selymet (kereszt-sávos) mint hangadót bevezetni, de úgy látszik, hogy ez a divat nom fogja magát soká fentartani. A merveileu felé kelmekből fekete és már színekben, chinés, satin duchesse, Radzimir és gros de Londres sok rendeltetett. A Damast-kelmében alakos és ágazott minták egész apró pettyek mellett előnyben részesülnek. Uj színek divatosak e szürke, pávakék, es barna, színtgy nevezetesen a viola, zöld, serpent (kigyó) és cseresnyepiros árnyékozás minden fokozatban.

Eljegyzések. Adamovics Ferencz törekvő szarvasi iparos, e napokban jegyezte el Linderberger Etelkát, Linderberger Ádám szarvasi iparos kedves leányát. Alexander Mór szarvasi kereskedő ugyancsak a napokban jegyezte el Rosenbaum Ilonkát. Rosenbaum Ignác B.-Csabai kereskedő szeretetre méltó leányát.

Uj állandó rovatot nyitott most a „Képes Családi Lapok” illusztrált szépirodalmi hetilap a „Színház es Művészet” rovatát, mely a Budapesten előadott új szindarabok meséit terjedelmesen hozván, azzal kritikailag is foglalkozik, megemlékszik a lefojlt hangversenyekről, szóval hű tükrét nyújtja az elmúlt hét művészi történetének, úgy hogy ezáltal olvasói minden téren tájékozódhatnak. Ep ezért nem győztük eléggé ajánlani a „Képes Családi Lapok”-at olvasóinknak, melyek regényekben, humoreszkekben, költeményekben, illusztrációkban annyit nyujtanak, mintegy hasonló genreü lap sem s előfizetése mégis egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 frt 50 kr. — Tehát a legofcsőbb szépirodalmi lap. — Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest V. Vadász-utca 14 sz.

„Henneberg-selyem“

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.**

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.**

— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Egyről-másról.

Unos-untalan szeretünk dicsekedni azzal, hogy községünk, már mint Szarvas községe, az utóbbi évek alatt mennyire haladt, s ha véletlenségből egy-egy vidéki ösmerősünk Szarvasra kerül, nem mulaszthatjuk el, hogy ne dicsekednénk neki gyönyörű népkertünkkel — legalább van alkalmunk oda is kimenni, máskor úgy sem igen jut reá idő; — pompás és gyógyhatású ártézi kutunkkal, színházzal, az Árpád szállodával, egyenes kövezett utcáinkkal, aszfalt járdával, s a jó ég tudná még mivel nem dicsekszünk.

Ne vegye tőlem senki rossz néven, hogy ezuttal, csak nagyjából, csevegő modorban tüntettem fel azt, hogy **mi van, s mi nincs Szarvason.**

Vegyük elő első sorban a község központját a piacteret. Piaczterünk az igaz, hogy van akkora mint kevés más községnek, de néha napján van is ott akkora sár, hogy a legszorosabban járó lábbeli is, lemarad az lábunkról. No de nincs mit félni, nem lesz ez örökké így, mert a kofák s az iparosok megszokott áruhelyeiket fal és téglá törmelékekkel úgy is feltöltik, s így már kezdetét vette a piacztér kikövezése, s alapos reményünk van reá, hogy a jövő milleniumra piacztérünk teljesen ki lesz kövezve.

Piaczterünket díszíti községünk büszkesége az Árpád szálloda. Impozáns épület, csodálva nézi nemcsak a tanyáról évenként egyszer bevetődő béres gyerek, de az összes, Szarvason megforduló idegenek is. Eddig az volt baj, hogy Szarvason nem volt egy valamire való vendéglő és kávéház; no most már van, csak az a baj, hogy ennek a díszes vendéglőnek kevés a vendége, s hogy 100 év múlva sem lett volna késő azt, ily arányokban felépíteni. Van e szállodában díszterem is, s büszkén mondogatjuk, hogy ily díszes és nagy terem nincs több a megyében. Előismerem, hogy díszesnek elég díszes, de hogy több ily hideg terem kerek ez ég alatt nincs mint az Árpád szállodabeli nagy terem, azt már határozottan merem állítani. Ha netán valaki állításomat nem hiszi el, emlékezzék vissza a minapában lefolyt orvos-jubileumi bankettra. Egész nap égett a terem falaiban elhelyezve levő kályhákban a tűz, s a terem mégis a dobsinai jégbrláng hőmérsékletére emlékeztetett. — Sok szakács elszózza a levest, s a sok hivatásos szakértő nem tudta annak idején megállapítani azt, de talán még ma sem, hogy voltaképpen miért is nem lehet a szóban levő dísztermet kissé barátságosabbá s enyhébbé tenni.

Van kövezett kocsi utunk is, az igaz hogy ma már nem lehet télviz idején egy-egy elrekedt kocsit találni a Beliczey-uton mint akkor, mikor még nagy utcánák hívták, de kárpótlásul szárazabb időben van olyan finom porunk, s kivált úgy szombat reggelenként, mikor az utászok jobb ügyhöz méltó buzgalommal sepregetnek úgy reggeli 7-8 óra között, hogy a legerősebb s legpreparáltabb tüdővel bíró emberek is, szökve-szöknek a mennyire csak lehet, a finom s joque-illatra emlékeztető por elől.

Nem feledkezhetem meg a piacztér, egy

másik díszépületéről a „meszes boltból“ mely vityillószerű épület nemcsak Szarvas községének, de az alföld bármely városának főterét is méltán díszíthetné, a vele egyenlő s kifogástalan díszes kivitelű, s teljesen szarvasi stílusban épített leány iskolával együtt. Községünk szépzési bizottsága magas s kifogástalan ízlésének e két monumentális épület méltó bizonyítéka.

Megrovást érdemelnek. ha szónéklül hagyom azt, hogy községünkben pár kilométer hosszú aszfalt járda is van, az mellékes dolog, hogy a szélein elhelyezve levő téglák, s az aszfalt anyag között néhol 4-5 centtméternyi hézagok vannak: de az méltán dicséretet érdemlő dolog, hogy takarítani e járdát csak az szokta, kinek erre különös szenvedélye van. Ez okozza aztán, hogy ködös s nyirkos idő esetén annyian elcsuszának s elesnek, s egyik-másik még el is bukik. No de ez sem baj, községünk 7 orvosa kereset nélkül maradna, ha néha egy-egy láb-ficamodás vagy lábtörés nem fordulna elő; azt pedig senkisé is kívánhatja, hogy ily érdemes 7 férfi, minden tudományossága daczára kereset nélkül maradjon.

Ártézi kutunkon szemérmesen áldogál Ceres Istennő szobra, busan tekintget maga elé; mintha szégyelné azt, hogy bár már idestova tíz éve ő érzi e kutat, nem akadta község pénztárában néhány forint arra a célra, hogy a talpazatát képező kőalvány oldalaira reá vésette volna gondos Előljáróságunk a kut elkészítésének évét, s a kut létesítése körül elévülhetlen érdemeket szerzett férfiak neveit. Ha Ceres ő Istensége képes volna szólni, alkalmasint azt mondaná a naponként eötte elsétáló város atyáknak „Tán saját dicsőségteket feltittek, hogy elődeitek érdemeit nem akarjátok megörökíteni? hogy az irigység ne bántson benneteket, viszonzásul te gyétek meg azt, hogy az Árpád szálloda lépcsőházában helyeztetek el, a ti érdemeiteket hirdető emléktáblát“.

Holt Körösünk bal partján terül el a régi fűzes helyén a „Népkert“. Remek egy hely, a természet hatalmas erejét csodálhatjuk minden fáján minden bokrán, csak az kár, hogy nem máltányoljuk eléggé a kert felügyelőségnek azon rendkívüli figyelmességét, hogy a kertet úgy alakította s rendezte, hogy alig van benne néhány pad, hová leülhetnénk, s alig van benne oly alkalmas hely, hol a nyári nap heve elől enyhét s árnyéket találunk.

Majd elfelejtettem, hiszen „színházunk“ is van. No ennek aztán csakugyan nincsen párja széles e hazában. Széles s léghuzamos oly annyira, hogy s színházba járó közönség nyáron is décz bundában kénytelen megjelenni, ha azt nem akarja hogy örökös rheumát kapjon. Aztán a berendezése, no ez éppen mi kívánni valót sem hagy, s kivált a páholyok czélszerű elrendezése és elhelyezése, a műépítészet magasabb fokáról nyújt kézzel fogható forgalmat. A sok nyílás ajtó, ablak, pedig nemcsak azért jó, hogy esetleg tűz vész esetén a közönség egymást minél alaposabban agyongázolhassa, de arra különösen jó, hogy a színpadon játszó színész hangja teljesen elveszzen, s a gyengébb hangú művésznőt, csak a színpad közelében lévők hallhassák.

Mi maradt még el? Mi? erre is ellehet mondani, hogy még Szent Andrásón siucs párja. Községünk főutcáján dinyeföldek! Emlékszem, hogy ez előtt 20-22 évvel, községünk egy akkori nagy reményű fiatal emberé — ma községünk díszes vezérférfa — egy felolvasás alkalmával már igen csipős megjegyzéseket tett e dinyeföldekre vonatkozólag. Uram Istenem, ma 22 év múlva én ismét kénytelen vagyok községünk e díszéről megemlékezni. Utána jártam a dolognak, hogy valjon mi lehet az oka annak, hogy e telek még ma siucs

beépitve, s ma is, mint ez előtt 100 évvel csak dinnye föld, — azt a választ nyertem, hogy ez közege szégi szempontból van így elrendezve, hogy a Beliczey s a Kossuth utcák szorult levegője ezen, — mind a két utcára szálló dinnye földeken keresztül vonuló ozón dus levegővel nyerjen felfrissítést, no olyan ventilatió-féle Ezt csinálja utánunk Csaba, ha tudja.

Eltelkintve még a sok mindentől a mivel dicsekedhetünk, végül megemlítem azt is, hogy van három torony óránk, de e három óra soha sem jelzi egyformán az időt, avagy talán az órák is jelezni akarják, hogy a három templom lelkészei sem akarják egy nyelven dicsérni a magyarok Istenét.

Azt hiszem ezzel bárcsak hézagosan elmondottam, hogy **mi van Szarvason, most már térjünk arra, hogy mi nincs.**

Ha csak hozzá vetőleg is megakarjuk állapítani azt, hogy **mi nincs Szarvason; akkor körül kell tekintenünk a szomszédos községekben, hogy láthassuk azt, hogy azok mi mindennel bírnak.**

Közvetlen szomszédunk Mezőtúr, ősi függetlenségi város, van rendezett tanácsa, gyönyörűen épített s a korigényeinek megfelelően berendezett gymnasia, **állami leány nevelője**, ártézi kád és gőz fürdője.

Orosbázán — eltekintve nagy s élénk kereskedésétől — van öt ártézi kutja, s ezekkel kapcsolatosan kád és gőzfürdője, két czirok seprűgyára, állami községi iskolája, pedig Orosbázán is nagyon sok ideig függetlenségi képviselő volt.

Békés, ez is törzsökös függetlenségi község szintén elhagy bennünket, van állami kosártonodája, s államilag segélyezett kosár elárúsító telepe, s ma holnap lesz egy nagyszerű kender kikészítő telepe.

Nagy Szénás — alig néhány száz lélekből álló falu, s még ez is elhagy bennünket, mert ennek is van már czirok seprűgyára.

Hát B.-Csaba, hol vagyunk mi ettől! Csabán van katonaság, állami méntelep, földmives iskola, selyem gubó, s dohány beváltó hivatala dohánytermelési kísérleti telepe, a Békés megyei gazdasági egyesületnek a székhelye is ott van van különleges dohány és szivar árudája, van két ártézi kutja s ezzel kapcsolatosan nagyszerűen berendezett gőzfürdője, nagy műmalma, s ezen kívül az állam hozzájárulásával most épített egy nagy szabású főiskolát.

Hol vagyunk mi ezektől? mi van meg a fentebb elsoroltakból Szarvason? **Semmi!**

A legutóbbi képviselő választást megelőző leg hallottam községünk egyik vezérférfitől, ha kormánypartí képviselőnk lesz, akkor majd meg lásd, Szarvas mennyire fog haladni, gyarapodni.

Volt már nekünk méltóságos, **magyságos** kormánypartí, s tekintetes függetlenségi, s ma van, kegyelmes kormánypartí, s lehet nekünk ez után a leges legkegyelmesebb kormánypartí képviselőnk is, mégsem fogunk mi soha sem haladni. Kérdik tán miért? Szarvason az embereknek mindenre van idejük és gondjuk, csak a közügyekre nincs gondja senkinek. Ha bárhol is felmerül egy életre való eszme, azt kérdik ki indítványozta? s ha az indítvány valamely pártnak — mert nálunk első s fő a párt érdek — **szája** ize szerinti, akkor akad egy két ember, ki kardoskodik mellette. De ha bárki is, azon megbízatással lépne a n. é. közönség elé, hogy vegyünk meg Bátor Königszwalternek milliókat érő csabacstüdi urádmát, ez eszme keresztül vitelére az egész község lakossága kész tömörülni, de ha arról van

szó, hogy egy iskolát vagy egy ovodát kell felszerelni, erre nincs pénz!

Ugy látszik apáink cenzervatur szelleme nem hogy kihalt volna, de napról-napra erősebben fejlődik közöttünk; s amáinknak a ma bűnéért, hogy annak idején nem engedtek a tisztai vasutat Szarvason keresztül vezetni, nem csak hogy már részben meghódítottunk vasuti garancia adó alakjában, de ezután még jobban fogunk bűnhődni. mert nem bánomságunk, s közügyeink iránti közönyünk ma holnap oda juttatnak, hogy Magyarország kellő közepében elterülő Szarvas nagykészségét, meg fogja előzni az ország szélén levő bármely kis falucska is.

(Folytathatja, ki jónak látja.)

Vasuti menetrend 1898 évi május hó 1-től

Indul.		Érkezik.	
Mezőtúr felé		Mezőtúrról	
8515 sz. vonat 12 ó. 10 p. éjjel	8512 sz. vonat 8 ó. 32 p. éjjel	8514 sz. vonat 1 ó. 28 p. d. u.	8511 sz. vonat 8 ó. 44 p. regg.
8511 " " 8 ó. 44 p. regg.	8516 " " 5 ó. 41 p. "	8513 " " 1 ó. 58 p. d. u.	8514 " " 1 ó. 51 p. d. u.
Mezőhegyes felé		Mezőhegyesről	
8512 sz. vonat 8 ó. 39 p. éjjel	8511 sz. vonat 8 ó. 44 p. regg.	8514 " " 1 ó. 51 p. d. u.	8513 " " 1 ó. 50 p. d. u.

HIRDETÉSEK.

Ösztöndíj-pályázat.

A Szarvasi Takarékpénztár igazgatósága ezennel pályázatot hirdet s

„Salacz Ferencz igazgató“

nevét viselő 2000 koronás alapítvány 1897. és 1898. évi kamataira.

Ezen 200 koronát tevő ösztöndíjra oly szarvasi illetőségű, szegény sorsu és jó magaviseletű ifjak vagy leányok pályázhatnak, kik tanulmányaikat valamely felsőbb kereskedelmi iskolában folytatják.

A 200 korona ösztöndíj folyó 1899. évi márczius hó 4-én fog kiadatni, a pályázat eredménytelensége esetében pedig a jövő évi kamatokhoz csatoltatni.

A kellőleg felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. é. február hó 25-én délelőtt 10 óráig nyújtandók be az intézet titkáranál. Később érkező kérvények figyelembe nem vehetők.

Szarvason, 1899. január 13-án.

A Szarvasi Takarékpénztár igazgatósága.

Fontos ujítás

vidéki butorvásárlóknak Budapesten 1873. óta fennálló

JELINEK B. A. és Fia

butor-raktára

Budapest VII. Kerepesi-ut 8. szám.

(földszinti helyiségek, szemben az „Othón“-kávéházzal), azon kiválóan előnyös berendezést alkalmazta, hogy nagyobb batorozásoknál az árut a legujabb szab. butorkoosokban, a legtávolabb eső helyre os házhoz szállítja és szakértő emberek által a butorok felszállítását és azok elrendezését eszközölteti, mi által a csomagolás fölöslegessé válik és a butorok rongálása ki van zárva. Legnagyobb raktár mindennemű

butorból

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiállításig. Házi gyártmány, legszolidabb munka, rendkívüli leső szabott ár.

Magyar találmány!

Magyar gyártmány!

„PERFECTOR“

szabadalmazott gázgyártó készülék világítási, tütési és erőkitejtési czelokra.

Nem robban! Nem ártalmas!

Teljesítmény és fogyasztási meghatározás a m. kir. technologiai muzeum által bizonyítva. Fényfok meghatározás Hahóthy Sándor tanár által bizonyítva.

Uj gázkészülék

Mindenhol felállítható, teljesen veszélytelen, mert a légszesz hideg uton állittatik elő. Felügyeletet nem igényel, könnyen kezelhető. Nem robban, nem ártalmas.

Világítási berendezések létesítésére, minden házbán, szállodában, kaszinóban, színházban, nyaralóban, fürdőhelyeken, kastélyokban, mulatókban, gyárakban, műhelyekben, vendéglők és kávéházakban.

Gázmotorok útján, ugy műhelyekben ipari gépek hajtására, mint gazdaságokban gazdasági gépek, rosták, morzsolók, szecskavágók, darálók, stb üzembn tartá-ára a legjobb és legolcsóbb erő. Egy 88 gyertyafényű láng mintegy 1 és fél krba kerül. Egy óra 1 óerő 5 krba jön.

Eddig mar számos „Perfeclor“ berendezés működik az országban világító és erő czelokra, melyekről elismerő levelek felett rendelkezünk.

Petroleum és benzín motorokat olcsón átalakítunk gázunkhoz.

Részletes ismertető leírások, valamint költségvetések bérmentve és díjmentesen.

MAUTNER ADOLF ÉS TARSAI

Budapest, V., Arany János-utca 3.

MEGHIVÓ.

A SZARVASI TAKARÉKPÉNZTÁR XXX. rendes közgyűlése

folyó évi február hó 16-ikán délelőtt 9 órakor

SZARVASON, A TAKARÉKPÉNZTÁR SAJÁT HELYISÉGÉBEN FOG MEGTARTATNI

melyre a f. részvényes urak ezennel meghívatauk.

A közgyűlés napirendje:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése.
2. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletévről.
3. Az 1898-ik évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
4. A felügyelő bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvények megadása.
5. A tiszta nyereség felosztása és az osztalék megállapítása.
6. Társasági elnök és alelnök választása 3 évre.
7. Két igazgatósági póttag választása 2 évre.
8. A választmány tagjainak megválasztása 1 évre.
9. Netáni egyéb indítványok tárgyalása,

Kelt Szarvason, 1899. január 22-én.

Haviár Dani
társasági elnök.

A t. részvényes urak értesittetnek, miszerint az 1898. évi eredeti zárszámadások a takarékpénztár titkári hivatalában az üzleti órák alatt bármikor megtekinthetők.